

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2020. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Država	Površina (km ²)	Broj stanovnika (u milijunima)		n	m
		2000.	2018.		
Albanija	27 748	3,1	2,9	12	8
Hrvatska	56 578	4,5	4,1	9	13
Irska	70 273	3,8	4,9	13	6
Litva	65 300	3,5	2,8	10	14
Sjeverna Makedonija	25 713	2,0	2,1	11	10

<http://wdi.worldbank.org/table/2.1>

Prostor za računanje je ovdje i na zadnjoj stranici.

3

1. Ime države s najvećom apsolutnom prosječnom godišnjom promjenom broja stanovnika u analiziranom razdoblju je _____ i ona iznosi _____ tisuća (zaokruži na cijeli broj). Ime države s najvećim apsolutnim padom broja stanovnika je _____ i on iznosi _____ tisuća (zaokruži na cijeli broj). Ime države s najmanjom prosječnom godišnjom stopom smanjenja broja stanovnika je _____.

2

2. Dvije su države 2017. godine zabilježile istu stopu negativne prirodne promjene. Njihova imena su _____ i _____. Ime države s pozitivnom prirodnom promjenom 2018. godine koja je u promatranom razdoblju zabilježila smanjenje broja stanovnika je _____.

2

3. Ime najgušće naseljene države 2018. godine je _____, a ime države s najvećim smanjenjem gustoće naseljenosti je _____.

2

4. Među državama s pozitivnom prirodnom promjenom najveći indeks starosti ima država čije je ime _____, a najveći apsolutni broj starog stanovništva (65 i više godina) ima država čije je ime _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICU I TABLICU.

2

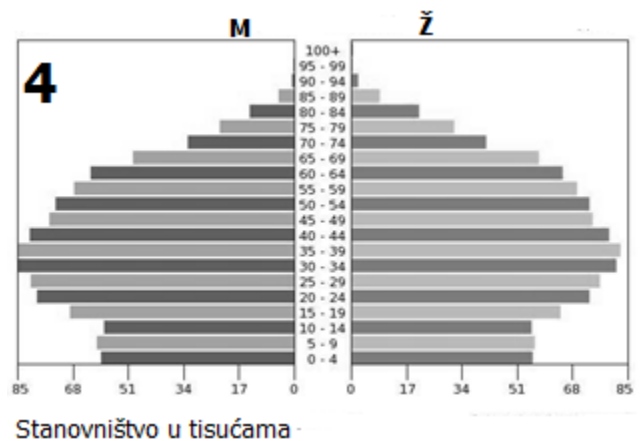
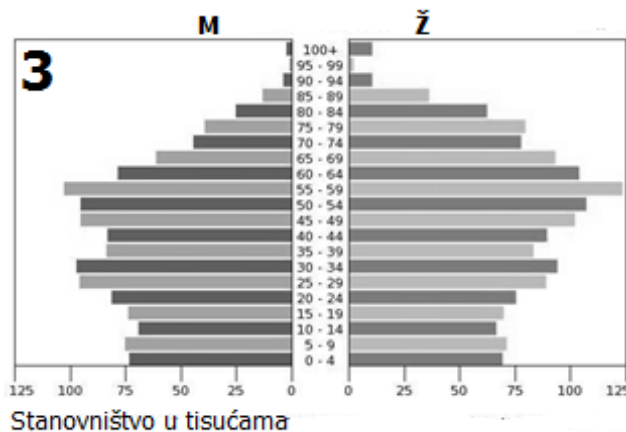
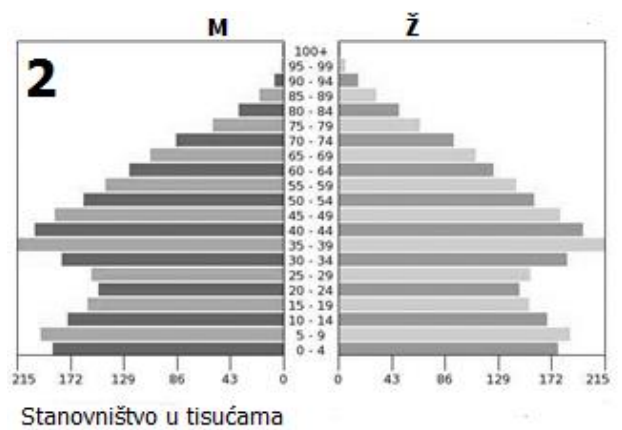
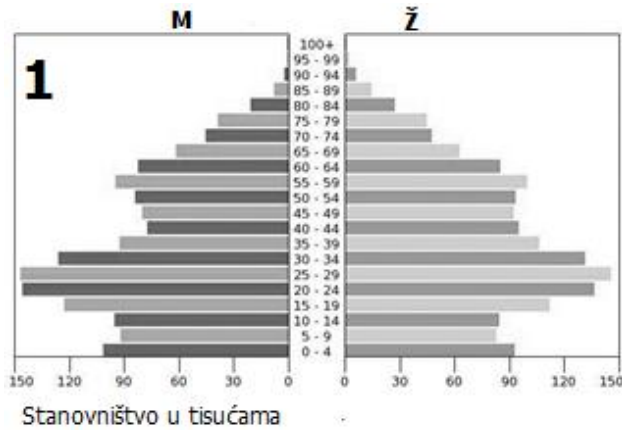
5. Ako je glavni potisni faktor prostornog kretanja stanovništva nezaposlenost, prema uzroku takvu migraciju nazivamo _____, a ako je glavni potisni faktor ratno stanje, takvu migraciju prema kriteriju dobrovoljnosti nazivamo _____.

3

6. Dopunite tablicu nazivima prostorne pokretljivosti stanovništva prema trajnosti i učestalosti.

Cirkulacija	konačna
	privremena
	redovita

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

2

7. Dijagram dobno-polne strukture stanovništva Albanije označen je brojem ____, a dijagram dobno-polne strukture stanovništva Sjeverne Makedonije brojem ____.

1

8. Na kojem je dijagramu vidljiv utjecaj Drugog svjetskog rata na povećani koeficijent feminiteta u jednoj petogodišnjoj dobnoj skupini? ____

2

9. Pojavu vidljivu na sva četiri dijagrama dobno-polne strukture stanovništva u odnosu muške i ženske populacije u mladoj dobnoj skupini nazivamo _____, a pojavu vidljivu u odnosu muške i ženske populacije starije od 75 godina nazivamo _____.

1

10. Kojim je brojem označen dijagram koji prikazuje stanovništvo s najvećim koeficijentom feminiteta? Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

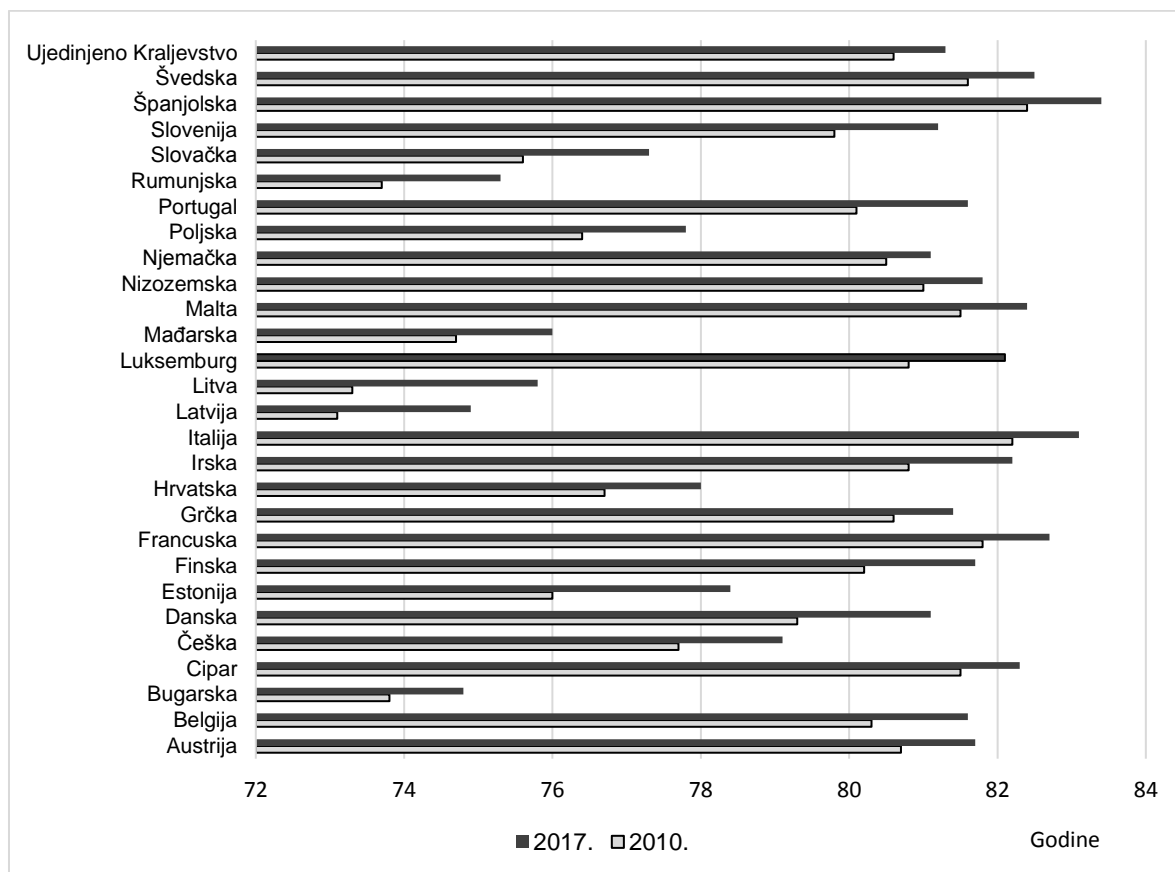
a) brojem 1

b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG DIJAGRAMA.

2

11. Imena dviju država Europske unije s najduljim očekivanim trajanjem života za rođene 2017. godine su _____ i _____, a imena dviju država s najkraćim očekivanim trajanjem života za rođene 2017. godine su _____ i _____.

2

12. Imena dviju država Europske unije u kojima se najviše produljilo očekivano trajanje života za rođene 2017. u odnosu na 2010. godinu su _____ i _____, a imena država u kojima se najmanje produljilo očekivano trajanje života za rođen 2017. u odnosu na 2010. godinu su _____ i _____.

2

13. Zaokruži slova ispred dviju točnih tvrdnji o očekivanom trajanju života u državama Europske unije za rođene 2010. i 2017. godine.

- a) Hrvatska se nalazi u skupini država s očekivanim trajanjem života duljim od prosjeka Europske unije
- b) najdulje očekivano trajanje života za rođene 2017. godine imaju države iz regije Južna Europa
- c) najmanja promjena u očekivanom trajanju života zabilježena je u državi koja se nalazi u regiji Srednja Europa
- d) očekivano trajanje života više se produljilo u Grčkoj nego u Rumunjskoj
- e) za 10 država s najduljim očekivanim trajanjem života za rođene 2010. godine rang se nije promijenio 2017. godine

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Broj rođenih, umrlih i procijenjeni broj stanovnika po županijama Republike Hrvatske 2018. godine

Županija	Broj stanovnika	N	M	I _v	n	m
Zagrebačka	309 469	2 754	3 590	76,7	8,9	11,6
Krapinsko-zagorska	125 357	1 110	1 906	58,2	8,9	15,2
Sisačko-moslavačka	148 589	1 215	2 518	48,3	8,2	16,9
Karlovačka	116 829	962	1 933	49,8	8,2	16,5
Varaždinska	166 982	1 435	2 179	65,9	8,6	13,0
Koprivničko-križevačka	107 711	998	1 538	64,9	9,3	14,3
Bjelovarsko-bilogorska	107 909	992	1 647	60,2	9,2	15,3
Primorsko-goranska	284 239	2 126	3 772	56,4		13,3
Ličko-senjska	45 184	361	846		8,0	18,7
Virovitičko-podravska	75 257	690	1 079	63,9	9,2	14,3
Požeško-slavonska	67 862	600	1 016	59,1	8,8	15,0
Brodsko-posavska	140 072	1 196	2 011	59,5	8,5	14,4
Zadarska	168 153	1 535	1 982	77,4	9,1	11,8
Osječko-baranjska	277 227	2 339	3 886	60,2	8,4	14,0
Šibensko-kninska	100 153	795	1 471	54,0	7,9	14,7
Vukovarsko-srijemska	154 371	1 279	2 283	56,0	8,3	14,8
Splitsko-dalmatinska	448 071	4 274	5 104	83,7	9,5	11,4
Istarska	208 765	1 670	2 372	70,4	8,0	11,4
Dubrovačko-neretvanska	121 215	1 192	1 321	90,2	9,8	10,9
Međimurska	109 921	1 187	1 216	97,6		11,1
Grad Zagreb	804 507	8 235	9 036		10,2	11,2
REPUBLIKA HRVATSKA	4 087 843	36 945	52 706	70,1	9,0	12,9

Priopćenje 7.1.3. od 13. 09. 2019., Držani zavod za statistiku

2

14. Izračunaj na jednu decimalu i dopuni rečenicu. Stopa rodnosti u Primorsko-goranskoj županiji 2018. godine iznosila je _____, a u Međimurskoj županiji _____.

2

15. Izračunaj na jednu decimalu i dopuni rečenicu. Najveću stopu negativne prirodne promjene 2018. godine imala je _____ županija (upiši ime), a iznosila je _____.

2

16. Izračunaj na jednu decimalu i dopuni rečenicu. Vitalni indeks u Gradu Zagrebu 2018. godine iznosio je _____, a u Ličko-senjskoj županiji _____.

3

17. Na crte upiši imena županija. Najmanju stopu rodnosti 2018. godine imala je _____ županija, najmanju stopu smrtnosti _____ županija, a među županijama Kontinentalne Hrvatske najveću stopu prirodnog pada imala je _____ županija.

2

18. Zaokruži slova ispred dviju točnih tvrdnji o prirodnom kretanju stanovništva u županijama Republike Hrvatske 2018. godine.

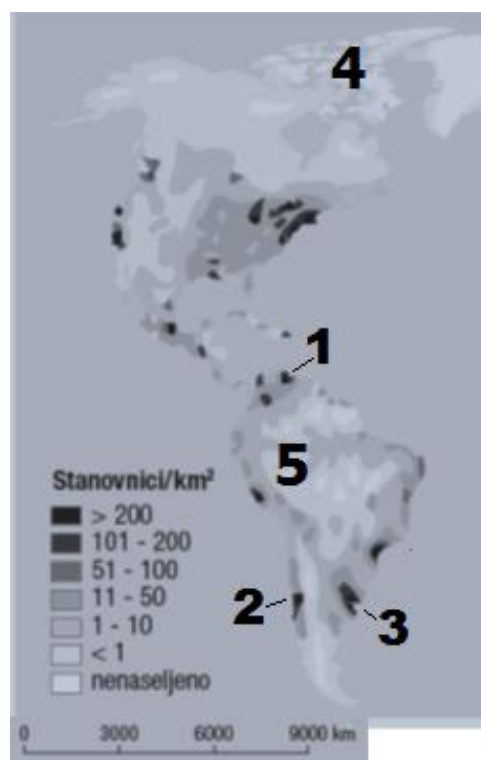
- a) Grad Zagreb imao je veći udjel u broju umrlih nego u broju rođenih.
- b) Najmanji apsolutni prirodni pad zabilježen je u Primorsko-goranskoj županiji.
- c) Najmanji prirodni pad među županijama Jadranske Hrvatske zabilježen je u Zadarskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji.
- d) Najveći prirodni pad među županijama Panonsko-peripanonske Hrvatske zabilježen je u Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji.
- e) Uz Grad Zagreb, najveći udjel u ukupnom broju rođenih imala je Međimurska županija.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE.

3

19. Na crte iza brojeva upiši puni naziv tipa klime koji je omogućio veliku gustoću naseljenosti u područjima označenim brojevima.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

2

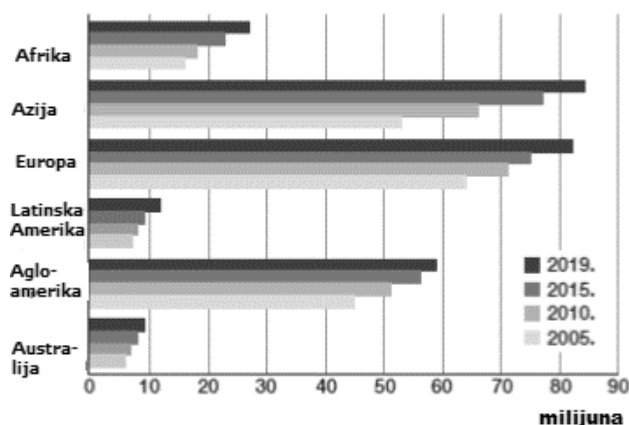
20. U području veće gustoće naseljenosti označenom brojem **3**, osim klime, faktor guste naseljenosti je vrsta tla čiji je naziv _____ i hipsometrijska kategorija reljefa čiji je naziv _____.

2

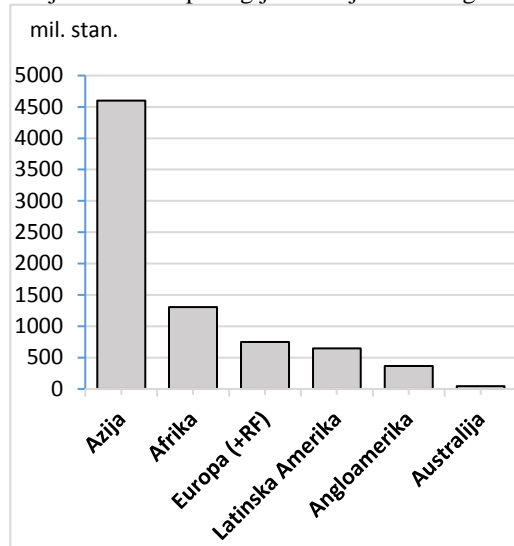
21. U području označenom brojem **4** jedan od faktora rijetke naseljenosti je tip klime čiji je puni naziv _____, a u području označenom brojem **5** jedan od faktora rijetke naseljenosti je tip klime čiji je puni naziv _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

Odredišta međunarodnih migranata po velikim geografskim regijama od 2005. do 2019. godine

Broj stanovnika po regijama svijeta 2019. godine

1

22. Najveći apsolutni porast broja međunarodnih migranata od 2005. do 2019. godine zabilježen je u geografskoj regiji čije je ime _____.

2

23. Zaokruži slova ispred dviju točnih tvrdnji o odredištima međunarodnih migranata od 2005. do 2019. godine.

- a) U svim godinama najveći je broj imigranata primila Europa.
- b) Najveći udio u ukupnom broju stanovnika imigranti imaju u Australiji.
- c) Najveći relativni porast broja imigranata od 2005. do 2019. zabilježen je u Africi.
- d) Angloamerika i Latinska Amerika zajedno primile su više imigranata nego Europa.
- e) Najveće usporavanje imigracije od 2015. do 2019. zabilježeno je u Africi.

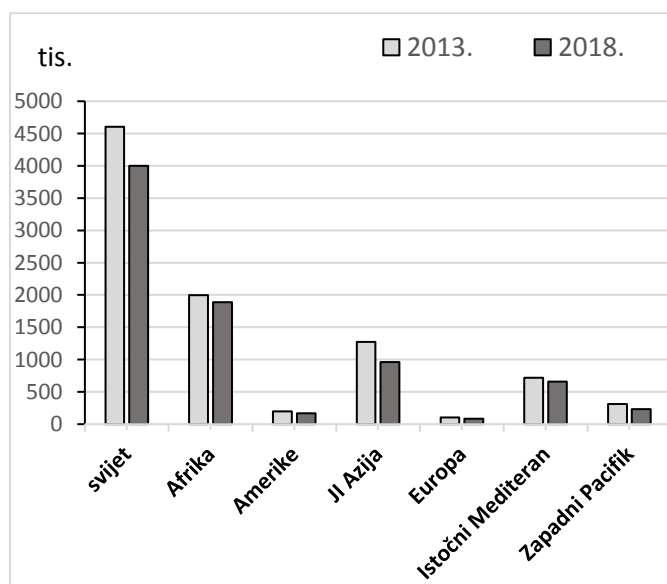
SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG DIJAGRAMA.

2

24. Stopa smrtnosti dojenčadi pokazatelj je broja umrle u odnosu

na _____ rođene dojenčadi. Najveće apsolutno smanjenje umrle dojenčadi ostvareno je u WHO regiji čije je ime _____.

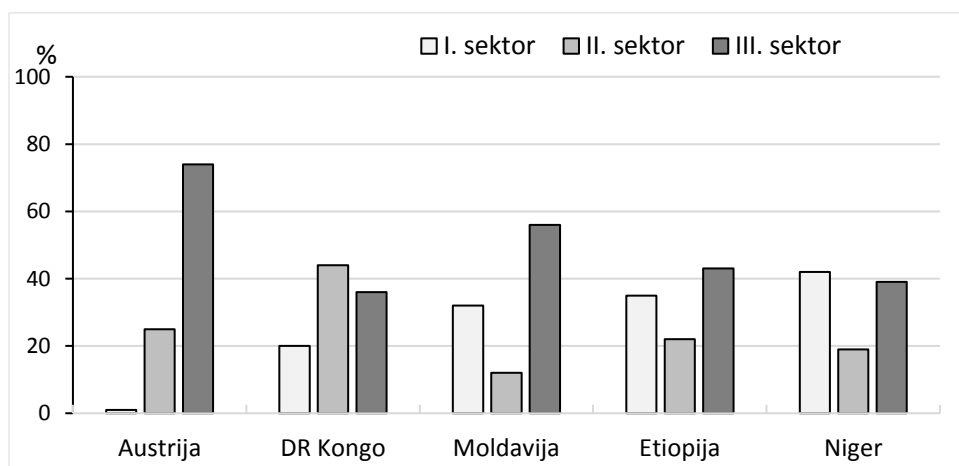
Smrtnost dojenčadi prema WHO regijama 2013. i 2018. godine

2

25. U razdoblju od 2013. do 2018. godine najveće relativno smanjenje smrtnosti dojenčadi ostvareno je u WHO regijama čija su imena _____ i _____, a najmanje relativno smanjenje u WHO regijama čija su imena _____ i _____.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG DIJAGRAMA
GOSPODARSKE STRUKTURE STANOVNIŠTA.**

2

26. Ime države u kojoj je proces deagrarizacije najsporiji je _____, a ime država u kojoj je proces tercijarizacije najbrži je _____.

2

27. Ime države u kojoj rudarstvo ima najvažniju ulogu u zaposlenosti stanovništva je _____, a ime države u kojoj industrija zapošljava najveći udjel stanovništva u sekundarnom sektoru je _____.

2

28. Ime države s najslabijom razvijenošću (prema gospodarskoj strukturi stanovništva) je _____, a ime države u kojoj se najsporije odvijaju procesi industrijalizacije je _____.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE JEZIČNIH
PORODICA U SVIJETU.**

3

29. Na crte iza brojeva upiši nazive velikih jezičnih porodica u svijetu.

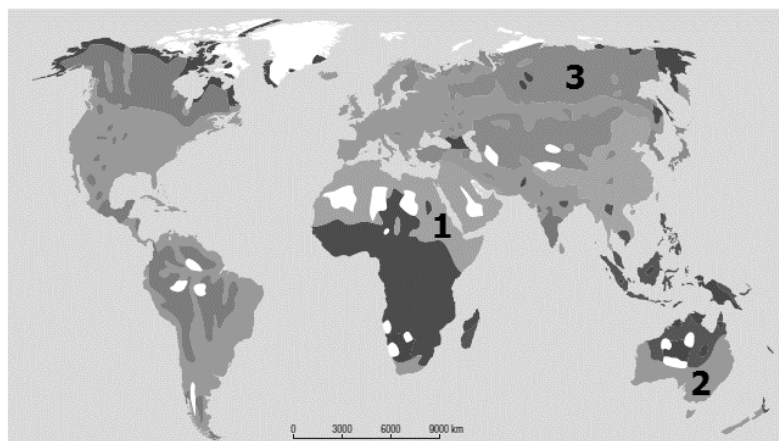
1 _____

2 _____

3 _____

2

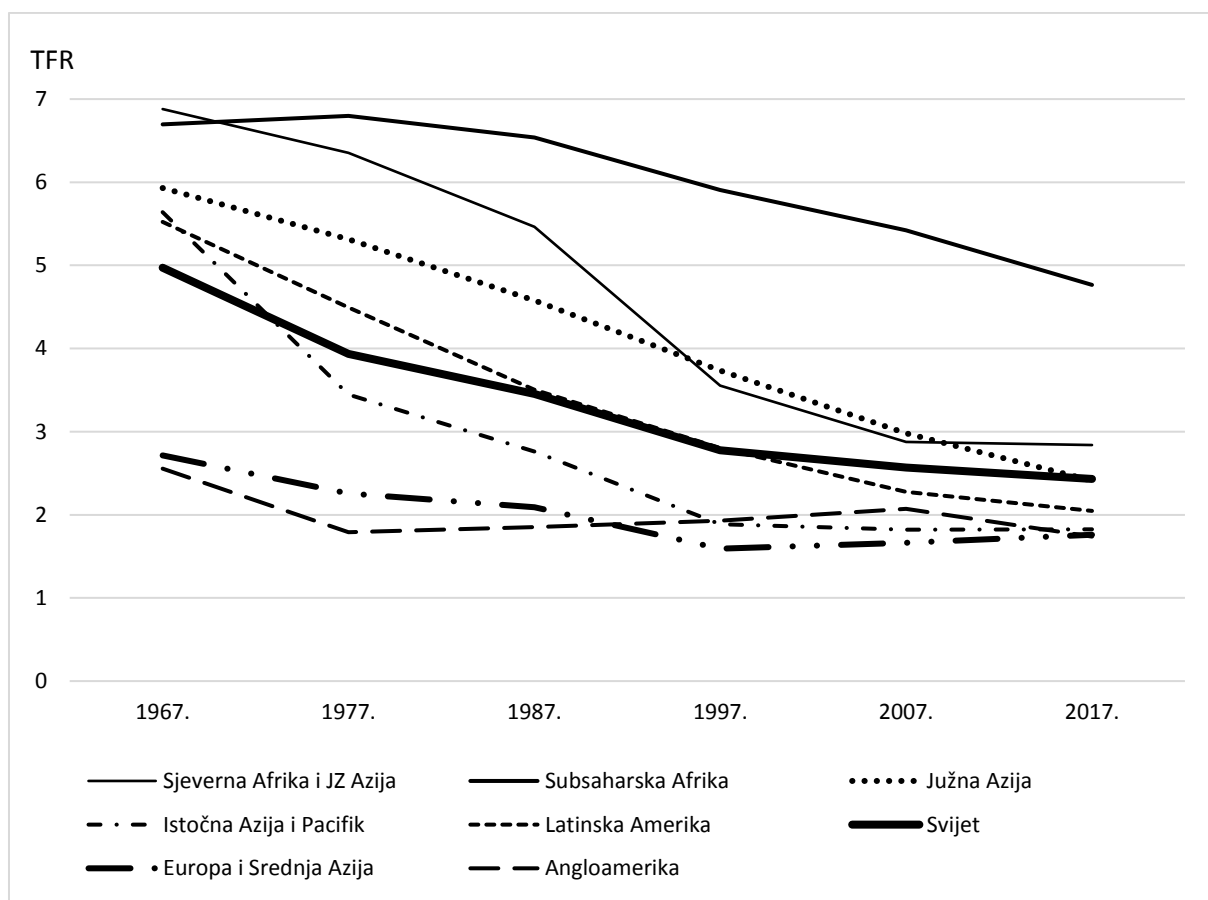
30. Upiši na karti broj **4** u površinom najveće područje indijanske jezične porodice, a broj **5** u dravidske jezične porodice.

3

31. Najrašireniji govorni i službeni jezik u području sjeverne Afrike je _____ jezik, službeni jezik u području označenom brojem **2** je _____ jezik, a u području označenom brojem **3** _____ jezik.

**POSLJEDNJA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG DIJAGRAMA
UKUPNE STOPE FERTILITETA.**

2

32. Ukupna stopa fertiliteta od 1967. do 2017. godine najviše je smanjena u UN regiji čije je ime _____, a smanjenje je iznosilo _____ djece po jednoj ženi u fertilnoj dobi.

1

33. Ime UN regije koja je u razdoblju od 1977. do 1997. godine u najmanje jednom desetljeću zabilježila porast ukupnih stopa fertiliteta je _____.

1

34. Da bi se osigurala jednostavna reprodukcija stanovništva u smislu obnavljanja generacija, ukupna stopa fertiliteta trebala bi iznositi _____ djece po jednoj ženi u fertilnoj dobi, a ako izuzmemo žene koje ne sudjeluju u reprodukciji, ukupna stopa fertiliteta trebala bi iznositi _____.

1

35. S obzirom na ukupne stope fertiliteta 2017. godine, jednostavno obnavljanje generacija može se očekivati samo u UN regijama čija su imena _____.

PROSTOR ZA RAČUNANJE